

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายจิรนิติ หะวานนท์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๖๖

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๖๖

วันที่ ๑๘ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { ศาลอาญา
-

ผู้ร้อง

ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และ
มาตรา ๓๔ หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ศาลอาญาส่งคำโต้แย้งของจำเลยเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยความชอบ
ด้วยรัฐธรรมนูญของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ โดยอ้างว่า มาตรา ๒๑๗ บัญญัติถ้อยคำ
เพียงว่า “ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์ของผู้อื่น ...” มิได้บัญญัติว่า “... อันอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน
ทั่วไป ...” ไม่แสดงถึงคุณธรรมมูลฐานที่กฎหมายคุ้มครอง ไม่มีความแน่นอนชัดเจน เปิดช่องให้เกิด
การตีความที่เป็นผลร้ายแก่จำเลย เพราะมีบทบัญญัติที่คุ้มครองทรัพย์ของบุคคลไว้แล้วตามมาตรา ๓๕๘
ก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้ ประชาชนไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าการกระทำเป็นความผิด
ตามบทกฎหมายใดระหว่างมาตรา ๒๑๗ กับมาตรา ๓๕๘ และมาตรา ๒๑๗ เป็นบทบัญญัติที่มี
บทกำหนดโทษสูงเกินกว่ากรณีไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำผิด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

เห็นว่า รัฐธรรมนูญให้การรับรองคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ครอบคลุมทั้งที่
การใช้สิทธิและเสรีภาพนั้นอยู่ภายใต้กฎหมาย เพื่อคุ้มครองประชาชนส่วนรวม โดยมาตรา ๒๖ บัญญัติ
หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล และมาตรา ๓๔
ให้การรับรองคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยวิธีการใด ๆ ของบุคคล และเสรีภาพทาง

วิชาการ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันสุขภาพของประชาชน

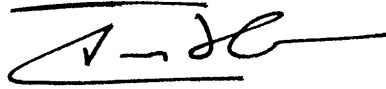
ประมวลกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน จากผู้กระทำประทุษร้าย เป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมส่วนรวม จึงกำหนดว่าการใดที่ห้ามกระทำและการใดที่ต้องกระทำแต่ไม่กระทำให้เป็นความผิด ทั้งลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อป้องปรามไม่ให้มีการกระทำความผิด การลงโทษหนักเบาในความผิดใดขึ้นอยู่กับความร้ายแรงแห่งการกระทำนั้น ๆ การที่มาตรา ๒๑๗ บัญญัติเพียงว่า ผู้ใดวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท นั้น แม้จะไม่ได้บัญญัติถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่การวางเพลิงเผาทรัพย์สินเมื่อความผิดสำเร็จย่อมเป็นธรรมดาที่จะเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน ยิ่งไปกว่านั้น การวางเพลิงเผาทรัพย์สินเป็นความผิดที่ร้ายแรง ความเสียหายจากการวางเพลิงเป็นความเสียหายที่ยากแก่การควบคุมไม่อาจประเมินได้ ไม่อาจกำหนดขอบเขตและความเสียหายไว้เพียงแต่ตัวทรัพย์สินที่ผู้กระทำความผิดหมายกระทำ ความเสียหายนั้นอาจลุกลามแผ่ขยายออกไปได้อีก ภัยอันตรายที่เกิดขึ้นจากการวางเพลิงตามที่กล่าวมาจะส่งผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพและทรัพย์สินของบุคคลอื่นและประชาชนเป็นความเสียหายร้ายแรง ความผิดฐานนี้จึงได้รับการบัญญัติไว้ในลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน และด้วยเหตุที่ความเสียหายจากเพลิงไหม้เป็นความเสียหายร้ายแรงกระทบต่อภัยอันตรายต่อประชาชน กฎหมายจึงบัญญัติป้องปรามอย่างเข้มงวด กำหนดโทษหนัก แม้เพียงเตรียมเพื่อวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้อื่นกฎหมายก็บัญญัติให้เป็นความผิดตามมาตรา ๒๑๙ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายอันยากแก่การควบคุม ดังนั้น โดยสภาพการวางเพลิงเผาทรัพย์สินของผู้อื่นย่อมเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้อื่นและเป็นภัยอันตรายต่อประชาชนอยู่ในตัว ไม่จำเป็นต้องระบุว่าอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชนอีก

ส่วนบทบัญญัติความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินตามมาตรา ๓๕๘ ความเสียหายตามมาตรา นี้เป็นความเสียหายเฉพาะทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย ไม่มีผลกระทบต่อทรัพย์สินของประชาชนอื่น ลักษณะความผิดจึงแตกต่างกัน การบัญญัติให้การวางเพลิงเผาทรัพย์สินผู้อื่นเป็นความผิดไม่ซ้ำซ้อนกับความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินตามมาตรา ๓๕๘ ทั้งความร้ายแรงของการกระทำความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์สินผู้อื่นก่อความเสียหายยิ่งกว่าการกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินมาก บทกำหนดโทษย่อมต้องรุนแรงกว่าไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มภาระเกินสมควรแก่เหตุ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ไม่ใช่กฎหมายที่ขัดต่อหลักนิติธรรม และไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และไม่ขัดต่อเสรีภาพของบุคคลในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายอื่นตามมาตรา ๓๔

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๑๗ ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๔

(นายจिरินติ ทะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ